

IANUARIE - MARTIE

CENTRUL DE DREPT AL FEMEILOR

CUPRINS:

- 2 CDF lansează pagina de fundraising pentru Programul „TransFormare” – o șansă reală la independență pentru femeile supraviețuitoare ale violenței
- 3 Consolidăm sprijinul pentru supraviețuitoarele violenței prin validarea unui ghid metodologic elaborat de CDF dedicat grupurilor de suport
- 5 CDF își extinde parteneriatele pentru un răspuns mai eficient, incluziv și sustenabil la violența în bază de gen
- 6 CDF lansează studiul privind barierele în accesul la justiție pentru supraviețuitoarele violenței în familie
- 8 CDF consolidează capacitățile profesioniștilor din domeniul justiției pentru un răspuns coordonat împotriva violenței
- 10 Activitățile CDF pentru prevenirea și combaterea hărțuirii sexuale la locul de muncă
- 12 Femeile deținute beneficiază de sprijin oferit de echipa CDF
- 13 CDF solicită investigarea riguroasă a cazului de la Hîncești și incriminarea distinctă a femicidului în Codul penal
- 14 Ateliere de terapie ocupațională la CDF: spații de vindecare, exprimare și reconectare
- 15 Știri pe scurt

CDF LANSEAZĂ PAGINA DE FUNDRAISING PENTRU PROGRAMUL „TRANSFORMARE” – O ȘANSĂ REALĂ LA INDEPENDENȚĂ PENTRU FEMEILE SUPRAVIEȚUITOARE ALE VIOLENȚEI

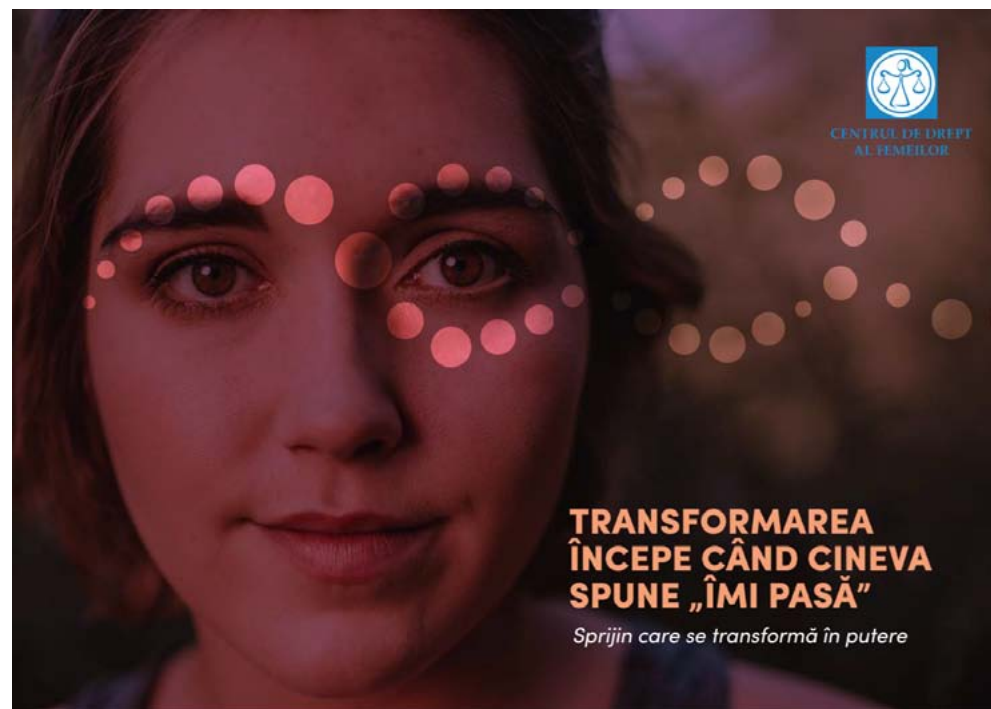
La 1 martie 2026, CDF a lansat pagina de fundraising dedicată Programului „TransFormare”, un program de abilitare economică adresat femeilor care au supraviețuit violenței.

Programul „TransFormare” a fost dezvoltat pornind de la o realitate clară: fără independență economică, multe femei nu pot ieși definitiv din situații de abuz. Deși beneficiază de protecție juridică și sprijin psihologic, lipsa resurselor financiare le determină adesea să revină în relații violente.

„TransFormare” oferă un sprijin complex și pe termen lung, care include evaluare individuală, consiliere psihologică și juridică, orientare profesională, formare sau reconversie, sprijin pentru angajare sau inițierea unei afaceri, precum și mentorat în primele etape ale independenței economice. Programul creează un parcurs complet – de la siguranță imediată la autonomie și stabilitate.

Impactul este deja vizibil. În ultimii doi ani, peste **300 de femei** au participat la sesiuni de orientare profesională și inițiere în antreprenoriat. În același timp, tot mai multe femei solicită sprijin, iar programul nu poate răspunde tuturor cererilor fără resurse suplimentare.

Poveștile femeilor precum Maria – care a reușit să iasă dintr-o relație violentă și își dorește să își reconstruiască viața pentru ea și cei patru copii ai săi – arată cât de important este acest sprijin. Pentru multe femei, ajutorul oferit la momentul potrivit poate face diferența dintre întoarcerea în abuz și un nou început.

Ce oferă programul:

Siguranță imediată

Femeia este protejată și iese din criză.

Claritate și sprijin

Înțelege ce i s-a întâmplat și care îi sunt drepturile.

Încredere și decizie

Își recapătă vocea și puterea de a alege.

Abilități practice

Învată lucruri concrete care o ajută să devină independentă.

Muncă și mentorat

Este conectată la oportunități reale și la oameni care o susțin.

Continuitate

Rămânem alături, pentru ca schimbarea să dureze.

IMI PASĂ

CONSOLIDĂM SPRIJINUL PENTRU SUPRAVIEȚUITOARELE VIOLENȚEI PRIN VALIDAREA UNUI GHID METODOLOGIC ELABORAT DE CDF DEDICAT GRUPURILOR DE SUPT

Pe 11 februarie 2026, CDF a organizat un eveniment de validare a Ghidului metodologic pentru facilitarea grupurilor de suport destinate femeilor supraviețuitoare ale violenței în bază de gen. Evenimentul a reunit comunitatea de specialiste din domeniu, oferind un spațiu de dialog, reflecție și schimb de experiență privind intervențiile centrate pe nevoile supraviețuitoarelor.

Discuțiile au evidențiat importanța suportului psihologic pe termen lung, oferit prin intermediul grupurilor de suport — o componentă esențială a serviciilor integrate dezvoltate de CDF. În perioada iunie–decembrie 2025, organizația a pilotat un astfel de grup, cu sprijinul Asociației pentru Relații Comunitare, în cadrul programului de granturi pentru combaterea violenței psihologice, considerată adesea „partea ascunsă a aisbergului”.

Timp de 10 sesiuni, **17 femei** au participat la întâlniri desfășurate într-un mediu sigur, empatic și confidențial. Acest proces a contribuit la reducerea izolării, creșterea încrederii în sine și recâștigarea controlului asupra propriei vieți.

Pornind de la această experiență, CDF a dezvoltat un ghid metodologic menit să ofere un cadru clar și eficient pentru facilitarea grupurilor de suport. Documentul include principii de bază, strategii de lucru, tehnici de gestionare a dinamicii

de grup, exemple de exerciții practice și teme relevante pentru procesul de recuperare.

În cadrul evenimentului de validare, participantele au contribuit cu reflecții și recomandări care vor fi integrate în versiunea finală a ghidului, transformându-l într-un instrument adaptat realităților din teren. Ghidul are un potențial important de multiplicare, fiind conceput ca o resursă practică pentru organizațiile interesate să dezvolte și să implementeze propriile grupuri de suport, contribuind astfel la extinderea serviciilor dedicate supraviețuitoarelor violenței la nivel național.

În continuarea acestor eforturi, pe 23 și 24 martie 2026, UNFPA Moldova și Centrul de Drept al Femeilor au organizat două sesiuni de formare la Ștefan Vodă și Rîșcani, dedicate specialistelor din cadrul Spațiilor Sigure pentru Femei și Fete. Instruirile au avut ca scop dezvoltarea

competențelor de facilitare a grupurilor de suport, în baza ghidului metodologic elaborat de CDF.

La formare au participat **40 de specialiste** — psihologi, asistenți sociali și alți prestatori de servicii — care și-au consolidat abilitățile necesare creării unor spații sigure, empatică și centrate pe nevoile femeilor supraviețuitoare ale violenței. Sesiunile au fost facilitate de Gabriela Popenco, psihologă și psihoterapeută integrativă, specializată în lucrul cu trauma psihologică.

„Intervenția centrată pe victimă începe în momentul în care alegem să vedem, înainte de toate, omul din spatele dosarului. Grupurile de suport oferă un spațiu sigur și confidențial, unde fiecare femeie este ascultată fără judecată, își poate reconstrui încrederea și își poate redobândi autonomia. Noi, ca profesioniști, avem responsabilitatea de a reda speranța și puterea femeilor supraviețuitoare și copiilor lor”

Angelina Zaporozan-Pîrgari,
directoarea executivă CDF

CDF ÎȘI EXTINDE PARTENERIATELE PENTRU UN RĂSPUNS MAI EFICIENT, INCLUZIV ȘI SUSTENABIL LA VIOLENȚA ÎN BAZĂ DE GEN

Centrul de Drept al Femeilor continuă să își consolideze rolul în prevenirea și combaterea violenței în bază de gen prin dezvoltarea unor noi parteneriate strategice, menite să îmbunătățească accesul la servicii și să răspundă mai bine nevoilor diverse ale femeilor afectate de violență.

■ Datele internaționale arată că femeile cu dizabilități se confruntă cu violența de cel puțin două ori mai des decât alte femei, fiind adesea expuse riscurilor suplimentare din cauza lipsei de informații accesibile și a serviciilor neadaptate.

Pentru a răspunde acestei realități, **CDF și Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova** au semnat un acord de cola-

borare, care vizează oferirea unui sprijin coordonat pentru femeile victime și potențiale victime ale violenței, inclusiv pentru cele cu dizabilități.

Parteneriatul presupune dezvoltarea de proiecte comune orientate spre nevoile reale ale beneficiarilor, schimb de expertiză între specialiști, transfer de cunoștințe într-un format accesibil și desfășurarea de campanii publice de sensibilizare.

■ **CDF** a semnat un acord de colaborare cu **Direcția de Poliție a municipiului Chișinău** din cadrul Inspectoratului General al Poliției al MAI, consolidând astfel cooperarea interinstituțională în intervenția la cazurile de violență în familie și violență în bază de gen.

Acest parteneriat se bazează pe o colaborare de durată între CDF și MAI, construită pe încredere și eforturi comune pentru prevenirea violenței, sensibilizarea publicului și consolidarea capacităților ofițerilor de poliție din prima linie.

Totodată, acordul marchează o nouă etapă de colaborare între CDF și **Cen-**

trul de Justiție Familială, cu accent pe întărirea mecanismelor de intervenție și pe furnizarea serviciilor specializate centrate pe nevoile victimelor.

■ Un alt pas important în extinderea parteneriatelor îl constituie consolidarea colaborării cu mediul academic. CDF a semnat un acord de colaborare cu **Departamentul Drept penal al Universității de Stat din Moldova**, reafirmând importanța integrării perspectivei de gen în educația juridică.

Această colaborare vine în continuarea unei relații deja existente și productive, în cadrul căreia au fost organizate instruirii pentru studenți și studente ale Facultății de Drept, școli de vară tematice, conferințe, lecții publice și sesiuni interactive, precum și inițiative de sensibilizare, inclusiv expoziții de impact precum „Nu da vina pe haine!”, menite să încurajeze reflecția critică și dialogul în rândul tinerilor.

Noul acord va permite dezvoltarea de programe educaționale, cercetări

CDF LANSEAZĂ STUDIUL PRIVIND BARIERELE ÎN ACCESUL LA JUSTIȚIE PENTRU SUPRAVIEȚUITOARELE VIOLENȚEI ÎN FAMILIE

CDF în parteneriat cu UN Women Moldova, a lansat pe 19 februarie, studiul „Accesul la justiție al femeilor victime ale violenței în familie, inclusiv din grupuri cu vulnerabilități multiple”, o cercetare calitativă care analizează experiențele reale ale femeilor în relația cu instituțiile statului și obstacolele care le împiedică să beneficieze de protecție și dreptate.

Realizat de echipa de experți și experte ai CDF, studiul aduce în prim-plan vocile femeilor care au trecut prin violență și au interacționat, în diferite etape, cu actori-cheie din sectorul de justiție penală — polițiști, avocați, procurori, judecători, ofițeri de probațiune și specialiști din organizații neguvernamentale.

Cercetarea evidențiază un tablou îngrijorător: deși cadrul legal din Republica Moldova a cunoscut îmbunătățiri importante, accesul real la justiție pentru femeile victime ale violenței în familie rămâne limitat și inegal. Protecția acestora depinde adesea de factori aleatorii, precum empatia individuală a unor profesioniști sau sprijinul oferit de organizațiile societății civile.

Potrivit datelor Inspectoratului General al Poliției, în 2025 s-a înregistrat o creștere cu aproape 50% a adresărilor privind violența în familie comparativ cu anul precedent. Cu toate acestea, participantele la studiu au semnalat frecvent nemulțumiri legate de modul în care sunt gestionate cazurile: lipsa empatiei, stereotipurile persistente, procedurile birocratice complexe, durata mare a proceselor judiciare și di-

ficultatea de a obține măsuri reale de protecție.

Chiar și atunci când sunt emise ordine de restricție de urgență sau ordonanțe de protecție, multe femei nu se simt în siguranță, semnalând nerespectarea acestora și reacții întârziate din partea instituțiilor responsabile. În același timp, dependența economică și vulnerabilita-

tea socială determină numeroase femei să rămână în relații abuzive sau să revină la agresor.

Studiul subliniază faptul că nevoile supraviețuitoarelor depășesc dimensiunea juridică și includ siguranța personală și a copiilor, accesul la locuință, sprijin financiar, consiliere psihologică, asistență medicală și informare

În cadrul evenimentului de lansare, participanții au subliniat necesitatea unei abordări centrate pe nevoile reale ale supraviețuitoarelor și a unei cooperări mai eficiente între instituții.

„În multe cazuri, femeile ajung la noi după ce au bătut la mai multe uși și nu au fost crezute sau au fost descurajate să caute ajutor. ONG-urile le oferă nu doar asistență juridică și sprijin psihologic, ci și încrederea că nu sunt singure și sunt auzite. Acest rol ar trebui să fie complementar unui sistem de justiție care funcționează cu adevărat și care oferă protecție reală”, a declarat directoarea executivă CDF, **Angelina Zaporojan-Pîrgari**.

juridică. Lipsa resurselor și a serviciilor integrate menține multe femei în situații de risc.

O atenție specială este acordată femeilor din grupuri vulnerabile — femei cu dizabilități, femei de etnie romă, femei refugiate și femei în etate — care se confruntă cu forme multiple de discriminare și bariere suplimentare în accesarea serviciilor.

La rândul său, reprezentanta de țară UN Women Moldova, **Dominika Stojanoska**, a subliniat că accesul egal la justiție este esențial pentru asigurarea dreptății, iar identificarea clară a barierelor este un pas necesar pentru dezvoltarea unor soluții eficiente.

Ambasadorul Danemarcei la Chișinău, **Søren Jensen**, a reiterat angajamentul de a sprijini eforturile de consolidare a accesului la justiție pentru toate femeile și fetele, subliniind că în spatele fiecărei statistici se află o persoană a cărei siguranță și drepturi trebuie protejate.

Studiul formulează recomandări concrete pentru îmbunătățirea răspunsului instituțional, inclusiv instituirea unui mecanism național de monitorizare, consolidarea capacităților profesioniștilor, sancționarea mai eficientă a agresorilor, dezvoltarea programelor dedicate acestora, precum și extinderea serviciilor specializate și a mecanismelor de sprijin

economic pentru femeile care părăsesc relații abuzive.

Cercetarea a fost realizată în perioada februarie–noiembrie 2025, pe baza interviurilor aprofundate și a discuțiilor de tip focus-grup cu supraviețuitoare și profesioniști implicați în gestionarea cazurilor de violență.

VEZI STUDIUL

CDF CONSOLIDEAZĂ CAPACITĂȚILE PROFESIONIȘTILOR DIN DOMENIUL JUSTIȚIEI PENTRU UN RĂSPUNS COORDONAT ÎMPOTRIVA VIOLENȚEI

- ✓ „Și chiar așa de rău e că trebuia să-l dai la „brățară”...”
- ✓ „Poliția mi-a zis că nu au ce să facă, că dacă el nu te-a omorât, nu avem motiv să intervenim.”
- ✓ „Și în cazul când am fost agresată cu toporul și aveam secvențe filmate... Judecătorul a menționat că nu vede componentă de infracțiune.”

Acestea sunt doar câteva dintre mărturiile femeilor care au participat la **un studiu** recent realizat de CDF privind accesul la justiție al femeilor victime ale violenței în familie. Experiențele lor arată că, dincolo de cadrul legal existent, victimele continuă să se confrunte cu obstacole serioase: reacții necorespunzătoare ale autorităților, stereotipuri și lipsa încrederii în eficiența măsurilor de protecție.

Pentru a schimba această realitate, formarea continuă a profesioniștilor din sistemul de justiție este esențială – astfel încât răspunsul la cazurile de violență să fie rapid, coordonat și cu adevărat centrat pe nevoile victimelor.

Pentru prima dată în Republica Moldova, a fost lansat Programul național de formare în domeniul prevenirii și combaterii

violentei împotriva femeilor și a violentei în familie, la inițiativa ANPCV, cu scopul de a consolida capacitatea sistemului de justiție de a oferi un răspuns coordonat și centrat pe nevoile victimelor.

180 de judecători, procurori și ofițeri de urmărire penală din întreaga țară, au fost delegați de Consiliul Superior al Magistraturii, Procuratura Generală și Ministerul Afacerilor Interne, pentru a participa pe parcursul anului la formări regionale structurate în patru module.

59 judecători, procurori și ofițeri de urmărire penală

2-4 februarie, Chișinău / 4-6 martie, Bălți – Modulul I: „Accesul la justiție al femeilor: aplicabilitatea Convenției de la Istanbul”

Modulul I este implementat de CDF în parteneriat cu Institutul Național al Justiției, fiind coordonat de ANPCV Republica Moldova, în cadrul proiectului Consiliului Europei – „Sprijin în implementarea Convenției de la Istanbul în Republica Moldova – Faza II”.

37 de asistenți/te judiciari/e, grefieri/e și consultanți/te ai/ale procurorilor

13 martie – seminar „Accesul la justiție a femeilor – particularitățile aplicabilității prevederilor Convenției de la Istanbul”

36 de asistenți/te judiciari/e, grefieri/e și consultanți/te ai/ale procurorilor

19-20 martie – seminar „Particularitățile investigării și examinării infracțiunilor privind violența față de femei, violența în familie și femicidul”

Instruiri organizate de CDF în parteneriat cu Institutul Național al Justiției, în cadrul proiectului Consiliului Europei „Sprijin în implementarea Convenției de la Istanbul în Republica Moldova – Faza II”

18 subofițeri de poliție

16-20 martie – curs de instruire cu durata de 5 zile „Cele mai bune practici de răspuns al poliției la cazurile de violență în familie”

Curs organizat de CDF și Centrul Integrat de Pregătire pentru Aplicarea Legii (CIPAL) a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, cu sprijinul Asociației pentru Relații Comunitare.

ACTIVITĂȚILE CDF PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATEREA HĂRȚUIRII SEXUALE LA LOCUL DE MUNCĂ

Fiecare a 5-a femeie a experimentat, măcar o dată în viață, o formă de hărțuire sexuală. Hărțuirea sexuală la locul de muncă nu este un mit și nu poate fi ascunsă în spatele dosarelor sau a ușilor închise. Fiecare angajator, din mediul public sau privat, are obligația de a adopta o politică clară care să asigure un climat sigur pentru fiecare angajat.

CDF continuă să contribuie la prevenirea și combaterea hărțuirii sexuale la locul de muncă, prin activități de informare și formare adresate angajaților și reprezentanților sindicatelor.

25 februarie - **sesiune de informare** pentru **25** de membri ai Organizației Sindicale Primare a Angajaților SRL „Chișinău-Gaz”. În cadrul acesteia, participanții au discutat despre recunoașterea formelor de hărțuire sexuală, drepturile angajaților și responsabilitatea angajatorilor de a asigura un mediu de lucru sigur și lipsit de abuz.

9-10 martie - am desfășurat cea de-a doua etapă a Programului de **formare de formatori** „Prevenirea și combaterea hărțuirii sexuale la locul de muncă”. La instruire au participat **28** de membri sindicali din diverse ramuri, care vor deveni promotori ai principi-

lui „toleranță zero” în instituțiile în care activează.

Programul le-a oferit participanților instrumente practice pentru identificarea, prevenirea și gestionarea cazurilor de hărțuire sexuală. Printre subiectele abordate s-au numărat: gestionarea plângerilor, realizarea interviurilor cu victimele într-o manieră sensibilă, apli-

carea măsurilor de protecție, investigarea cazurilor și rolul sindicatelor în monitorizarea politicilor interne.

Activitățile au fost organizate de CDF în parteneriat cu Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, în cadrul proiectului „Consolidarea egalității de gen în Moldova”, implementat cu suportul financiar al KVINFO.

Campania de informare „Ce faci tu, e hărțuire!”

În luna martie, când discursul public este dominat de mesaje de apreciere pentru femei, am ales să aducem în atenție o realitate mai puțin discutată: hărțuirea sexuală la locul de muncă.

În cadrul campaniei de informare „Ce faci tu, e hărțuire!”, CDF a realizat o serie de trei materiale video, care ilustrează situații frecvente din mediul profesional — adesea tolerate sau minimizate — dar care reprezintă forme de hărțuire: comentarii cu tentă sexuală, glume „nevinovate”, atingeri nedorite, insinuări, presiuni sau condiționarea oportunităților profesionale.

[▶ VEZI VIDEO](#)

[▶ VEZI VIDEO](#)

Respectul la locul de muncă nu este un favor, ci un drept, iar hărțuirea sexuală nu este „parte din cultură” sau „metodă de lucru”, ci o încălcare a drepturilor care trebuie recunoscută și raportată.

Campania încurajează femeile care au trecut prin astfel de experiențe să vorbească și să caute sprijin.

[▶ VEZI VIDEO](#)

LINIA VERDE
a Centrului de Drept al Femeilor
08008 0000
oferă suport gratuit și confidențial.

FEMEILE DEȚINUTE BENEFICIAZĂ DE SPRIJIN OFERIT DE ECHIPA CDF

CDF a relansat, la 10 februarie 2026, clubul de lectură terapeutică în cadrul Penitenciarului nr. 7 – Rusca, oferind femeilor deținute un spațiu sigur de dialog, reflecție și reconectare cu sine. Prima întâlnire a reunit 27 de participante, marcând începutul unei noi serii de activități dedicate sprijinului emoțional și dezvoltării personale.

Pe parcursul lunilor februarie și martie, au fost desfășurate **4 sesiuni ale clubului**, fiecare dintre ele facilitând discuții profunde și exerciții de reflecție pornind de la texte literare. În cadrul uneia dintre întâlniri, participantele au lecturat un fragment din cartea „Prețul zâmbetului” de Ionela Hadârcă, care a deschis un dialog sincer despre experiențe personale, emoții și procesul de vindecare.

Clubul de lectură terapeutică are drept scop crearea unui cadru de susținere emoțională, în care femeile să se simtă văzute, auzite și încurajate să își redescopere valoarea personală. Prin lectură și dialog ghidat de colegele psihologe din echipa IFIS, participantele își dezvoltă capacitatea de introspecție, își exprimă emoțiile într-un mod sigur și își consolidează încrederea în sine.

Impactul clubului de lectură terapeutică:

- reducerea sentimentului de izolare
- creșterea stimei de sine
- dezvoltarea empatiei și a abilităților de comunicare
- susținerea procesului de re-integrare socială

În completarea acestui program, în fiecare sâmbătă, un psiholog se deplasează la Penitenciarul Rusca și oferă consiliere psihologică individuală femeilor deținute, asigurând continuitatea sprijinului emoțional și intervenții adaptate nevoilor fiecărei beneficiare.

Club de lectură terapeutică Penitenciarul nr. 7 – Rusca

CENTRUL DE DREPT
AL FEMEILOR

Activitățile sunt organizate de Centrul de Drept al Femeilor, în parteneriat cu Penitenciarul nr. 7 – Rusca, cu sprijinul financiar al Suediei, în colaborare cu Administrația Națională a Penitenciarelor din Republica Moldova.

CDF SOLICITĂ INVESTIGAREA RIGUROASĂ A CAZULUI DE LA HÎNCEȘTI ȘI INCRIMINAREA DISTINCTĂ A FEMICIDULUI ÎN CODUL PENAL

CDF își exprimă profunda îngrijorare și solidaritatea cu familia Ludmilei, o femeie de 38 de ani din Hîncești, care și-a pierdut viața după ce a căzut de la etajul 11 al unui bloc din Chișinău.

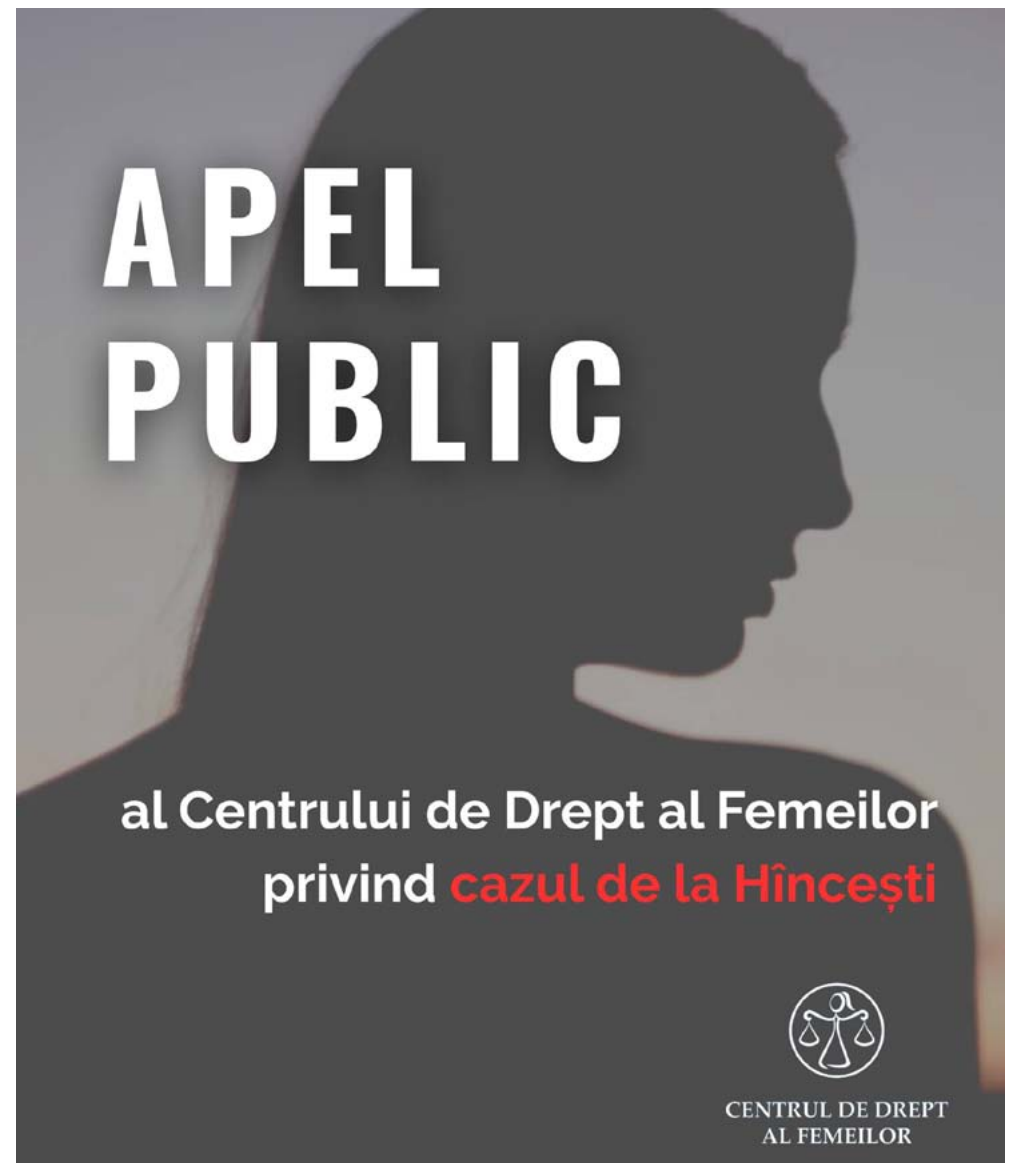
Moartea Ludmiley ridică semne serioase de întrebare cu privire la circumstanțele care au precedat această tragedie. Potrivit informațiilor apărute în spațiul public, femeia a fost supusă ani la rând unor forme multiple de violență – psihologică, fizică, economică și control coercitiv.

În astfel de situații, moartea unei femei nu poate fi analizată în afara contextului de violență de gen în care aceasta a trăit.

CDF formulează următorul apel către autorități:

- Cerem sistemului de justiție penală investigarea cu diligență cuvenită a morții Ludmiley sub aspectul infracțiunii de violență în familie și pedepsirea corespunzătoare a agresorului, conform art. 201¹ alin. (3) lit. (b) din Codul Penal (violența în familie care a determinat sinuciderea victimei).

- Cerem analizarea cazului prin prisma fenomenului violenței de gen, inclusiv a actelor de violență psihologică, fizică și economică și a controlului coercitiv exercitat asupra victimei, luând în considerare hotărârea CtEDO Vieru v. Republica Moldova, prin care Curtea a constatat lipsa diligenței cuvenite în investigarea circumstanțelor unui caz de suicid și încălcarea articolelor 2, 3 și 14 ale Convenției Europene a Drepturilor Omului.
- Cerem asigurarea unei investigații independente, în conformitate cu jurisprudența CtEDO în cauza A. și B v. Georgia, în special atunci când agresorii sunt funcționari publici sau angajați ai organelor de drept, iar responsabilitatea autorităților este accentuată prin prisma articolelor 2 și 14 ale Convenției Europene a Drepturilor Omului.

APEL PUBLIC

al Centrului de Drept al Femeilor privind **cazul de la Hîncești**

CENTRUL DE DREPT AL FEMEILOR

- Cerem Parlamentului Republicii Moldova introducerea unei infracțiuni distincte de „femicid” în Partea Specială a Codului Penal.

Poziția integrală a CDF!

ATELIERE DE TERAPIE OCUPAȚIONALĂ LA CDF: SPAȚII DE VINDECARE, EXPRIMARE ȘI RECONNECTARE

CDF continuă să organizeze ateliere de terapie ocupațională – activități menite să susțină procesul de vindecare emoțională și reconectare cu sine a beneficiarelor centrului.

Pe **21 februarie**, beneficiarele CDF au participat la un atelier creativ de scrapbooking, unde și-au personalizat propriile agende, transformându-le în jurnale emoționale și inspiraționale. Prin această tehnică artistică, participantele au avut ocazia să-și exprime gândurile, emoțiile și speranțele într-un mod liber și sigur, folosind elemente vizuale, mesaje și exerciții de reflecție personală.

Pe **14 martie**, un alt atelier a fost dedicat creării „hărții dorințelor” – un exercițiu simplu, dar profund, care le-a ajutat pe participante să reflecteze asupra propriilor nevoi și aspirații. Prin colaje și imagini sugestive, femeile și-au conturat viziuni despre viitor, explorând aspecte precum siguranța, relațiile, stabilitatea financiară și dezvoltarea personală.

Aceste activități oferă mai mult decât momente de creativitate – ele contribuie la creșterea stimei de sine, reducerea stresului și redescoperirea propriei identități. Într-un spațiu sigur și empatic, femeile își dau voie să viseze din nou și să facă pași spre o viață mai echilibrată și mai autonomă.

CDF a participat la ședința Platformei de comunicare și coordonare cu ONG-urile, organizată de ANPCV

Evenimentul a fost dedicat consolidării cooperării între autoritățile publice și societatea civilă în domeniul prevenirii și combaterii violenței în bază de gen, cu un accent deosebit pe abilitarea economică a femeilor supuse violenței și a celor din grupurile social vulnerabile.

În cadrul panelului de discuție, Eleonora Grosu, Directoare de programe CDF, a prezentat impactul programelor de abilitare economică implementate de CDF, evidențiind rolul crucial al autonomiei financiare în reducerea dependenței, creșterea rezilienței și prevenirea revictimizării femeilor.

CDF în parteneriat cu UN Women Moldova, Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova și suportul financiar al Suediei (Embassy of Sweden in Chișinău) a dezvoltat și implementat 5 programe locale de abilitare economică, în 5 raioane ale Republicii Moldova, prin care 270 de femei și fete au beneficiat de ser-

vicii esențiale și oportunități de abilitare economică, iar 24 dintre participante au primit și vouchere de sprijin financiar de până la 50.000 MDL, pentru inițierea sau dezvoltarea unor activități generatoare de venit.

Intervenția a subliniat necesitatea unor programe integrate, care să combine sprijinul juridic și psihologic cu formarea profesională, mentoratul și facilitarea accesului pe piața muncii, astfel încât femeile să poată construi un parcurs real către o viață independentă și sigură.

Ședința a constituit o platformă valoroasă de dialog și coordonare, contribuind la identificarea direcțiilor comune de acțiune și la consolidarea parteneriatelor pentru dezvoltarea unor soluții sustenabile, centrate pe nevoile reale ale femeilor și fetelor afectate de violență din Republica Moldova.

CDF la Geneva: vocea societății civile din Moldova în fața Comitetului ONU pentru Drepturile Omului

Colega noastră, Anișoara Tun, consilieră juridică în cadrul Centrului de Drept al Femeilor (CDF), a participat la cea de-a 61-a sesiune a Comitetului ONU pentru Drepturile Omului, desfășurată la Geneva, unde a fost examinat raportul Republicii Moldova privind implementarea Pactului Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

În cadrul acestui mecanism de monitorizare al Organizației Națiunilor Unite, statele prezintă periodic progresele realizate în respectarea drepturilor fundamentale. Societatea civilă are rolul esențial de a aduce în atenția experților realitatea din teren.

Din partea societății civile, CDF – împreună cu The Advocates for Human Rights – a contribuit la elaborarea și prezentarea unui raport alternativ (Shadow Report), proces realizat inclusiv cu sprijinul WAVE – Women Against Violence Europe.

- În raportul alternativ, CDF a evidențiat mai multe probleme sistemice în răspunsul statului la violența împotriva femeilor și violența în familie, printre care:

- lacune legislative care permit ca agresorii să fie sancționați prea blând sau chiar să evite răspunderea;
- investigarea fragmentată a cazurilor de violență, fără analizarea contextului și a caracterului repetitiv al abuzului;
- ignorarea frecventă a violenței psihologice și dificultățile majore în obținerea expertizelor necesare;
- aplicarea ineficientă a ordonanțelor de protecție și sancțiuni insuficiente pentru încălcarea acestora;
- acces limitat la servicii specializate pentru femeile din mediul rural și pentru femeile din grupuri vulnerabile.

Printre recomandările înaintate Comitetului se numără:

- abrogarea art. 78¹ din Codul Contravențional și examinarea tuturor cazurilor de violență în familie în baza art. 201¹ din Codul penal;
- incriminarea distinctă a infracțiunii de femucid în Codul penal;
- consolidarea capacităților specialiștilor și a instituțiilor responsabile și monitorizarea agresorilor recidiviști;
- îmbunătățirea mecanismelor de aplicare a ordonanțelor de protecție și înăsprirea pedepselor pentru încălcarea acestora;
- asigurarea unei finanțări sustenabile din partea statului pentru serviciile specializate oferite de organizațiile societății civile și includerea acestora în procesul de elaborare a politicilor publice.

Aici raportul pregătit de CDF

Femeile din sistemul penitenciar: între realități diferite, dar provocări comune

Pe 26 martie, a avut loc masa rotundă de prezentare a rezultatelor proiectului „Femeia de pe ambele părți ale gratiilor: între echitate și reziliență”, organizată de AFI: Act For Involvement în parteneriat cu Administrația Națională a Penitenciarelor din Republica Moldova. Evenimentul a reunit reprezentanți ai instituțiilor publice, experți și organizații ale societății civile pentru a discuta rezultatele unei cercetări ample privind inegalitățile de gen în sistemul penitenciar din Republica Moldova.

Concluzii-cheie ale cercetării prezentate în cadrul evenimentului:

- Femeile deținute se confruntă cu stres, anxietate și acces limitat la servicii, inclusiv de sănătate reproductivă;
- Femeile angajate resimt epuizare profesională, bariere în avansare și expunere la abuz și hărțuire.

Colega noastră, Eleonora Grosu, directoarea de programe CDF, a intervenit în cadrul discuțiilor, evidențiind experiența organizației noastre în lucrul cu femeile din detenție.

CDF se numără printre puținele organizații care, de mai bine de 9 ani, oferă sprijin direct femeilor private de libertate, dar și contribuie la schimbarea sistemică prin instruirea personalului penitenciar.

Discuțiile au reconfirmat necesitatea unor intervenții integrate: politici instituționale sensibile la gen, servicii de suport extinse și condiții mai bune pentru toate femeile din sistem.

CDF promovează abilitarea economică a femeilor în dialogul cu autoritățile

Pe 3 martie 2026, directoarea executivă a Centrului de Drept al Femeilor, Angelina Zaporojan-Pîrgari, a participat la ședința grupului de lucru al Consiliului Național pentru Abilitare Economică și Egalitate de Gen, organizată în cadrul Consiliului Economic pe lângă Prim-ministrul Republicii Moldova.

Discuțiile au vizat implementarea Foii de Parcurs pentru abilitarea economică a femeilor și consolidarea cooperării dintre autorități, parteneri de dezvoltare și societatea civilă pentru promovarea unor politici publice sensibile la gen.

În cadrul ședinței, CDF a prezentat concluziile studiului privind accesul femeilor la servicii esențiale și oportunități de abilitare economică, realizat în cinci raioane (Bălți, Soroca, Telenești, Hâncești și Ștefan Vodă), în parteneriat cu UN Women Moldova și Ministerul Muncii și Protecției Sociale, cu sprijinul Suediei. Datele arată că peste o treime dintre femeile participante au trecut prin violență, iar acce-

sul la servicii rămâne limitat din cauza barierelor informaționale, costurilor sau lipsei serviciilor în proximitate.

Mesajul central transmis de CDF a fost că abilitarea economică este esențială pentru ieșirea din situații de violență și pentru reconstruirea unei vieți independente. Totodată, a fost subliniată necesitatea unui sistem integrat și accesibil, care să ofere sprijin coordonat și centrat pe nevoile reale ale femeilor.

CDF va continua să contribuie la elaborarea politicilor publice, aducând în prim-plan vocea femeilor și realitățile din teren.

ÎMPREUNĂ SCHIMBĂM VIEȚI!

În fiecare lună, circa **100 de femei** fac un pas important în viața lor. Uneori, acest pas este ultima lor speranță că vor fi auzite, înțelese și susținute. În fiecare lună, circa **100 de femei** aleg să nu mai tolereze violența în familie și apelează la serviciile CDF pentru a primi ajutorul specialiștilor.

Oferim acestor femei **asistență juridică, psihologică, socială și oportunități** de abilitare economică pentru a păși cu încredere în ziua de mâine. **Suportul nostru este gratuit și confidențial!**

Și tu poți ajuta o femeie și copiii din Moldova. Accesează pagina web CDF și donează pentru a sprijini victimele violenței domestice. Fiecare donație este o șansă pentru aceste femei să-și refacă viața. Fiecare donație crește puterea comunității noastre.

DONEAZĂ

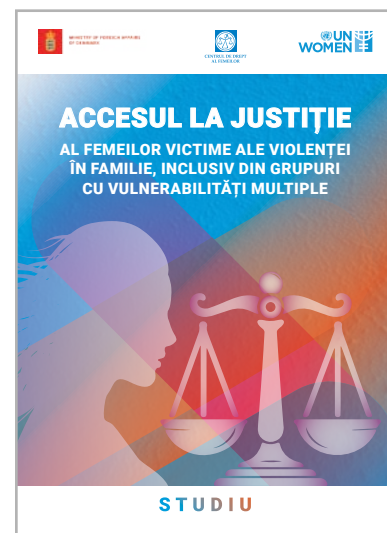
RESURSE UTILE:

Aici

Aici

Aici

Aici

CINE SUNTEM NOI?

Centrul de Drept al Femeilor (CDF) este o organizație neguvernamentală înființată de un grup de femei-juriste din Moldova. CDF pledează pentru egalitate de șanse dintre femei și bărbați în viața publică și cea de familie și contribuie la prevenirea și combaterea violenței în familie și a violenței în bază de gen împotriva femeilor.

Buletinul informativ apare cu sprijinul financiar al Suediei și al Fundației OAK (prin intermediul ARC).

DATE DE CONTACT:

Str. M. Kogălniceanu, nr. 76
MD 2009, Chișinău,
Republica Moldova
Tel.: (+373) 22 811 999
Mobil: (+373) 68 855 050

Linia verde - **080080000**
apel gratuit pentru consiliere juridică

Mulțumim finanțatorilor noștri:

